

VAN ERFGOED CENTRAAL NAAR MENS CENTRAAL: DE BURGER ALS EXPERT

1 Start hier!

Voor een ticket: beantwoord alle onderstaande vragen samen met anderen uit de organisatie. Deze reis maak je niet alleen!

- Welke visie heeft jouw organisatie over erfgoedparticipatie en democratisering van erfgoed? Wat wil de organisatie met nieuwe samenwerkingen met erfgoedgemeenschappen, omwonenden, gebiedsgebruikers en andere stakeholders bereiken? Waar liggen de kansen?
- Wat zijn de belangrijke sociale of gemeenschappelijke vraagstukken in het gebied/veld? Hoe zouden jullie erfgoed hierbij kunnen inzetten?
- Staat de erfgoedorganisatie open voor diverse vormen van expertise en kennis? Wat betekenen 'expertise' en 'kennis' binnen de organisatie?
- Wat betekent 'kwaliteit' in de organisatie, in projecten? Hoe zouden jullie gezamenlijk met partners kwaliteit kunnen bepalen en borgen?
- Hoe worden resultaten en impact gemeten?

3 Klaar voor de reis?

- Denkwijze is bottom-up: erfgoed maken we samen, erfgoed door en voor de mensen!
- Meerstemmigheid welkom.
- Verschillende vormen van kennis betekent een beter begrip en een verrijking van de betekenis en waarde van erfgoed.
- Uitgangspunt is respect voor elkaar en de kracht en kennis van alle partijen, gelijkwaardigheid, eigenaarschap en een gezamenlijke reis.

De reis gaat door!

Hoe kom je er gemakkelijker?

- Neem de tijd—lange adem.
- Soms is het nodig dat de regels overboord gaan. Soms moet je loslaten.
- Hou het proces organisch en zorg dat er ruimte is om te reageren op nieuwe kansen.

4 De reis begint

- De eindbestemming is niet altijd bekend. Hoe maak je ruimte voor andere resultaten?

2 Iedereen aan boord? Ook alle medepassagiers van buiten de organisatie?

- Denk aan de 5 O's: overheden, omwonenden, ondernemers, onderwijsinstellingen en onderzoekers.
- Misschien moet je gaan bouwen aan nieuwe relaties. Denk aan gelijkgestemden maar ook dwarsdenkers en creatieven (kunstenaars!).
- Gaan jullie uit van een duurzaam ingestoken samenwerking of is het een losstaand project?
- Wat is de gezamenlijke visie, de gedeelde missie en het doel van de samenwerking?

Tip: Leer elkaars taal, probeer je in te leven in de ander en zorg ervoor dat iedereen de nodige voorkennis heeft om aan de slag te kunnen gaan. Het gaat om wederkerigheid en een proces van geven en nemen.

Station Organisatieverandering

- Wat betekent de samenwerking voor de rol van de organisatie van de medewerkers?
- Zoek collega's die participatie ook belangrijk vinden. Organiseer workshops/training voor collega's om de waarde hiervan te laten zien.
- Hoe wordt de opgedane kennis gebruikt en geborgd?

Station Communicatie

- Blijf in contact met alle betrokkenen en een breder publiek. Misschien kunnen de verschillende partijen andere mensen bereiken.
- Maak de concrete projectresultaten zichtbaar door bijvoorbeeld publicaties, podcasts, webpagina's, een bijeenkomst etc.

Station Methodieken om de expertise van de burger in te zetten

- Voor welke vorm van participatie kiezen jullie? Wordt er input gevraagd? Wordt er iets samen bepaald gedaan? Of faciliteert en ondersteunt de erfgoedorganisatie een gemeenschap om iets zelf te doen? Hoe wordt de zeggenschap binnen een project gedeeld? De volgende methodieken kunnen helpen:
 - Burgerwetenschap: bij citizen science is een diversiteit aan thema's, bronnen en onderzoeksmethoden mogelijk.
 - Verhalen ophalen door storytelling, oral history interviews, erfgoedtafels, online verhalen platforms.
- Zorg voor de mogelijkheid om op verschillende manieren bij te dragen, dat wil zeggen digitaal en fysiek (modderlaarzen) en een scala aan participatievormen (iets voor iedereen en op de langer termijn).

Station Network

Het gaat om de wisdom of the crowd, collectieve intelligentie en krachten bundelen.

- Investeer in een gestructureerd netwerk dat ruimte biedt aan een zelfstandige rol van de diverse stakeholders (denk aan denktanks of living labs).
- Kijk goed naar wat lokaal aanwezig is, begin met de mensen en de kansen die er al liggen.
- Breng de drijfveren, de interesses en de behoeften van de mensen in beeld.

Tip: Maak gebruik van ambassadeurs, 'ga de wijk in' en zorg ervoor dat zaken gaan leven en dat er een gesprek ontstaat.

